

ЗА ФАЛШИВИТЕ АНГЛИЦИЗМИ В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК И КАК СЕ ОТНАСЯ КЪМ ТЯХ КЛАСИФИКАЦИЯТА НА ФУРИАСИ

Елизабет Кумчева

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

В данной статье предлагается сопоставительное описание различных типов ложных англицизмов в болгарском языке и рассматривается их отношение к классификации ложных англицизмов в итальянском языке Кристиано Фуриасси. Большое количество таких слов в обоих языках можно распределить в восемь основных групп: автономные сложные слова, автономные производные слова, эллипсис в сложных словах, усечение, семантическое изменение, эпонимы, топонимы, генерические торговые марки.

The following article offers a contrastive description of the various types of False Anglicisms in Bulgarian and the various aspects of their fitting into Christiano Furiassi's classification of False Anglicisms in Italian. The large number of such words in both languages can be assigned into eight basic groups: Autonomous Compounds, Autonomous Derivatives, Compound Ellipses, Clippings, Semantic Shifts, Eponyms, Toponyms, Generic Trade-marks.

Ключови думи: английски език, български език, фалшиви англицизми, псевдозаемки, езиков контакт

Key words: English, Bulgarian, false anglicisms, pseudo loans, language contact

Ерата на глобалната комуникация и засилената употреба на английския език в световен мащаб неизменно водят със себе си пряко заемане на английски думи в различни езици. За разлика от преките заемки се наблюдава и един друг феномен в българския език, както и в други езици, а именно появата на тъй наречените фалшиви англицизми. Фалшивите англицизми представляват нови формации в езика приемник, които формации формално приличат на английски думи, но не принадлежат, на практика, към английския език, като например, *автомон (hitch-hike)*. Тук трябва да се отбележи, както и Фишър го е направил (Фишър 2008: 3), че поне на теория, трябва да се прави отлика между процеса на заемане като такъв, тоест, когато една дума навлиза в езика приемник, и последвалите процеси, тоест, когато новозаетата дума претърпява следващи изменения

в езика, в който става неразделна част. Съществуват и същински английски думи, които се използват в езика приемник със съвършено различно значение, както *смокинг (tuxedo)*. Тъкмо англоговорещите не са запознати с новата употреба на тези заемки и изпитват трудности, докато боравят с езика приемник. А фалшивите англицизми биват смятани за английски думи от повечето носители на езика приемник.

Езикът приемник употребява заемките продуктивно, като произвежда нови езикови единици, които **формално наподобяват** английски думи.

Първо, лексикални псевдозаемки, които са съставени от съчетания на английски морфемни материали (например, *ватман*, която дума произлиза от френски на базата на английски: *vat* и *ман*), и в последствие възприети в българския език.

Второ, морфологични псевдозаемки, които представляват съкратени лексикални единици, като се започне с прости думи – *крими* от *criminal*, *бокс* от *boxing*, *фест* от *festival*, през сложни думи, като *хепиенд* от *happy ending*, *паркинг* от *parking lot*, и други заемки завършващи на *-инг*, както и *супер*, като разговорна форма на *супермаркет*, до цели фрази – *коктейл* от *cocktail party* или *кънтри* от *country music*.

Трето, семантични псевдозаемки, при които английската заемка развива значения на български, които липсват при етимона: *бикини* (тип бельо) или *танкове* (вид обувки на платформа).

Именно защото повечето от тези примери формално наподобяват английски думи, но значенията на български липсват в етимона може да се разглеждат или като фалшиви англицизми, а в ситуация на превод между езика приемник и английски те могат да се държат като думи от типа фалшиви приятели.

Според **класификацията на Фуриаси** (Furiassi 2010), подредбата на фалшивите англицизми влезли в употреба в местния език може да се разгледа в следните графи:

- I. Автономни сложни думи
- II. Автономни деривативи
- III. Елипса при сложните думи
- IV. Клипинги (отсичане)
- V. Семантично изменение
- VI. Епоними

¹ Борис Парашкевов проследява думата *ватман* в своя Енциклопедичен речник на производни на собствени имена (вж Парашкевов/Parashkevov 2011). Джеймс Уат, пряко изобретил действащата парна машина с ниско налягане, чието име първоначално се приравнява по гласеж към мерната единица *ват*, стои в основата на деятелното *ватман* в българския език. То застъпва документираният от 1985 г. френ. *wattman*, съставено от въпросната измервателна единица *ват* с добавяне на полусуфикса *-ман*. Композицията е чужда на английския език, където ватманът се нарича *tram driver* (или *motorman* в американския английски.)

VII. Топоними

VIII. Генерични търговски марки (станали нарицателни)

I. Автономни сложни думи

Този тип фалшиви англицизми са автономни сложни думи и са изградени от два лексикални елемента, които могат да се намерят поотделно в английския език, но новосъставената форма е част от лексиката на езика приемник. Тези фалшиви англицизми са сложни думи, които не съществуват в езика източник. Възможно е да се разгледат думи от типа *уеб-кафе* (*Internet cafe*) – но тук проблемът идва от думата *café*, която е непосредствено заета от френски (а във френски от италиански) – съответно такъв един пример би могъл да бъде разглеждан и в графа смесени заемки (Lass 1969: 66, Naugen 1950: 218).

Думата *плейбек*: в английския език съществува *playback*, но там значението е ‘връщане на лентата назад, за да се видят определени кадри, или да се прослуша нещо наново’. В смисъла на ‘пеење на плейбек’, английският термин е съвършено различен и той е *lip sync* – тоест, в такива случаи е подходящо да се говори и за семантично изменение, или в междуетиков план, за фалшиви приятели (*false friends*).

II. Автономни деривативи

Налице са известен брой случаи, когато английска свободна морфема и зависима морфема (*bound morpheme*) могат да се обединят и да формират фалшив англицизъм в езика приемник. Примери в българския език² се наблюдават при думи от рода на *футболист*³ (*footballer, football player*) и *дансинг* (*dance floor, dance hall*). Фалшивият англицизъм *дансинг* е изграден от лексикалния елемент *dance* (*манџ*) и граматичният елемент *-ing*, който е много продуктивен афикс в английския език. Английският еквивалент на същата дума е *dance floor*.

Въпреки че няма много примери в българския език, редно е да отбележим тук, че съществуват хибридни деривативи, които използват продуктивния афикс *-ing* в комбинация с автентични свободни морфемии от езика приемник. Скорошен пример е думата *балконинг* (вж Stamenov/Стаменов 2012), която може да се определи, като опасната практика да се скача от

² Вж Alexieva 2008.

³ Наставката *-ист* може да се разглежда не по-малко и като български суфикс отколкото английски. И в двата езика има чужд произход, но е продуктивен. Тук е възможно и да действа като „българския“ суфикс *-ист* и да говорим също за морфологична, словообразователна адаптация, а примерът може да се разглежда при по-широко тълкуване на понятието псевдоанглицизъм. Къде е гранцата, не всякога е лесно да се определи.

балкон в плувен басейн. Получения хибрид⁴ не е нито чиста дума от езика приемник, нито чиста заемка. Според Хийт (Heath 1994: 388), въвличането на чужд афикс в морфологията на езика приемник може да се дефинира, като „заемане на граматически морфеми.“

Наистина, думи като *балконинг* и *пейкинг* ще предизвикат повдигане на вежди у много от хората, които ги чуват за пръв път. Те са малко стряскащи не само със своята новост, но най-вече със своята хибридность, съчетаването на български и чужд материал. Съчетаването на нееднороден материал винаги е дразнило пуристите. Впечатлението за странност обаче избледнява с усвояването на чуждия материал от езика приемник и в повечето случаи се преодолява с времето.

(Stamenov/Стаменов 2012: 57)

Също така е вероятно и хората дали началото на думи като *балконинг* да са знаели точно какво правят и това може да се разтълкува като осъзнато смесване на кодовете⁵ на ниво морфема. И съответно тук се намесват езикова игра, остроумие и т.н.

III. Елипса при сложните думи

Въпреки че елипсата при сложните думи е често срещан процес на слово-образуване в английския език, има и случаи на елипса типични за българския език. Съкращаването на английските думи е доста продуктивно и продължава да допринася за нови форми в български. Думата *basket* не функционира, като съкратена форма на *basketбол* в английския език. Всъщност, фалшивият англицизъм *basket* не се усеща инстинктивно асоцииран със спорта баскетбол от един носител на английския език. И тъй като *basket* предполага неформален стил в българския език, при превод на изречение от рода на *Да поиграем малко basket*, в преводния текст, думата би била съвършено различна – *Let's shoot some hoops*. Ако контекстът е формален, като например при емисия спортни новини, тогава в английския текст би следвало да се използва думата *basketball*, тоест оригиналната форма, без никакви съкращения. Следователно, фалшивите англицизми произлизащи от процеса на елипса на английска сложна дума, могат, технически погледнато да бъдат намерени в английския език, но с различно значение (*basket* – ‘кошница’).

Тук трябва да се вметне една забележка – при английските слож-

⁴ Тук трябва да се отбележи, че думата *балкон*, макар и не изконно българска, е достатъчно асимилирана и неразпознаваема като чуждица.

⁵ Осъзнатото смесване на кодовете, което се нарича с модерния термин *translanguaging*, който Мира Ковачева (Ковачева/Kovacheva 2019) превежда като: „езикова трансценденция“.

ни думи, определящата дума, се намира вляво от основната дума, и дава допълнително определение на основното значение (*cocktail party*). В италианския език, например, основната дума идва първо и след това определящата част, и при повечето постмодифициращи езици, както е италианския, дясно стоящият елемент би бил съкратен. В българският език се получава сходен резултат с думата *коктейл* (*cocktail party*), където думата от дясно е елиминирана напълно. Вогъл твърди (Vogel 1990: 99–100), че когато италианския език заема определен тип сложна дума от английски, типично е само едната проста дума да остане в езика приемник. Думата, която остава, често не би била думата, която един англоговорещ би избрал да остане, ако от него зависи да съкрати същата сложна дума. В предмодифициращите езици, какъвто е английският, при елипса на сложните думи е по-вероятно да се елиминира думата от ляво. В българския език нормалните модифициращи части в именната фраза са или прилагателни в пре-позиция или предложни фрази в постпозиция. Но както знаем, английският модел N + N⁶ вече навлиза в български, това е отбелязано от много автори, като първото съществително модифицира второто, което е главната дума, независимо дали крайният резултат се харесва или не.

От граматическа (синтактична) гледна точка, логично е да се запази опорната, главната дума. Това значи от *коктейл парти* да остане главната дума *парти*. Но от информационна, смислова гледна точка по-важна е модифициращата дума, и затова тя е сложена там. Вижда се разминаване между формалнограматическото равнище и информационната значимост.

IV. Клипинги (отсичане)

Изрязването или съкращаването на елемент от дума (отсичане) е изключително продуктивна стратегия за словообразуване в английския език. Форми на думи от рода на *ad* вместо *advertisement* ('обява', 'реклама'), и *specs* вместо *spectacles* ('очила за четене'), и *phone* вместо *telephone* ('телефон'), са примери за, съответно, запазване на крайна част, на средна част и на начална част.

Фалшиви англицизми, които произхождат от съкращаване на елемент са реално съкращения на автентични английски думи, които не биха били приемливи в английския език в такава употреба, например – *флирт*, *хепи енд*, *релакс* (*flirtation*, *happy ending*, *relaxation*). Разликата между елипса при сложните думи и клипингите е, че първият процес предполага елиминирането на цяла една лексикална единица, докато вторият такъв предполага само премахването на суфикс.⁷

⁶ По повод конструкциите от типа N + N вж Вакарелийска и Капацински/Vakareliyska and Kapatsinski 2014.

⁷ Всъщност при съкращаването като словообразователен подход (clipping) отрязването

V. Семантично изменение

Езикът приемник понякога сменя значението, а понякога използва стари значения, или прави семантични изменения. Този феномен, изненадва англоговорещите. Според Филипович (Filipovic 1996b: 45), съществуват случаи, когато един англицизъм увеличава значенията си, след като е бил интегриран в езика приемник.

Семантичното изменение предполага един процес на разширяване на смисъла. Тук трябва да споменем, че терминът „семантична промяна“ може частично да съвпада с това което Лас (Lass 1969: 66) нарича „изменена заемка“ (loan shift), тоест неадаптирани заемки навлизат в езика, с употреба, която е различна от тази в езика източник, и също, това което Вайнрайх (Weinreich 1953: 49) нарича „омоними“ – тоест, ако има едно „прескачане“ в смисъла, се получава омоним в езика приемник. Според Лас, изменената заемка може да е или омонимна заемка, когато думата възприеме изцяло ново значение, или синонимна заемка, когато думата в езика приемник поддържа едно или повече от значенията, които има в езика източник.

Тук се възприема гледището, че само заемките омоними са фалшиви англицизми, получени чрез семантична промяна. Един фалшив англицизъм, предизвикан от процеса на семантична промяна, е дума, която може да се срещне в английския език, но възприема съвсем ново значение в езика приемник. Случаите на разширяване на значението някои учени смятат за семантично адаптирани англицизми. Например Готлийб (Gottlieb 2005: 165) предлага една типология на семантичните заемки, тоест съществуващи думи, придобили нови значения или нови омоними, където разширяването на смисъла играе роля. Но това разширяване, все пак генерира фалшиви англицизми, тъй като разширяването на смисъла неминуемо се превръща в препятствие за разбирането – едно ново значение, което не съществува в английския, се придобива в езика приемник.

В българския език, например, думата *спектакъл* представлява синоним на *представление*, докато в същинското си значение на английски означава *зрелище*. Подобен пример е думата *редактиран* (*edited*), която звучи по сходен начин спрямо *redacted*, но в езика източник значението е на ‘премахнат’, ‘цензуриран’ и особено що се отнася до юридически ситуации или заради сигурността на важни държавни документи.

Въпреки факта, че са формално идентични и на двата езика, фалшивите англицизми характеризирани от семантично изменение са думи, които са запазили автентичната английска форма, но последвалото значение

не става задължително на морфемна граница, по-често не, а зависи от фонологични фактори най-вече (сричка, ударение). При тези примери обаче наистина отрязването е на морфемна граница от гледна точка на английския език.

в езика приемник се отклонява драстично от оригинала в английски. Следователно, степента на семантична разлика, която позволява определени лексикални единици да се нарекат фалшиви англицизми е неразбирането, тъй като е видно, че придобиването на ново значение към фалшивите англицизми, които имат английски паралели, в крайна сметка води до двусмислие. По въпроса за семантичното изменение, чуждата лема често е адаптирана, и придобива една семантична отсянка (или различно разширяване на смисъла), ако се сравни с езика приемник.

По същия път на размисъл, рестрикцията на смисъла би трябвало да се смята за автентичен англицизъм, тъй като само едно от няколкото значения в английския бива използвано в езика приемник. Тоест английската форма е възприета, но не с всичките значения (Geeraerts 1997: 84). Следва да се отбележи, че думи като *бос*, *бар*, *дринк* – синоними заемки (вж Lass 1969: 66), и семантичното стесняване според Алексиева (Alexieva 2008: 43) и Дън (Dunn 2008: 53) са автентични заемки от английски, въпреки факта, че, както посочихме вече, в езика приемник биват използвани само с едно от няколкото си значения от езика източник. Думата *бос* обикновено се отнася за главата на престъпна организация (а впоследствие и неофициално като ‘шеф на фирма’ и др) има и негативна конотация, *бар* се отнася само до вид ношно заведение, а *дринк* предполага само и единствено алкохолно питие. Също в български навлиза и думата *килър*, което предполага ‘наемен убиец’ и изключва останалите значения в английски, както и *трейлър* за реклама на филм, но второто значение ‘каравана’ не се възприема в българския език. От друга страна, думи като *спектакъл* на български би трябвало да се смятат за заемки омоними според Лас (Lass 1969: 66), разширяване на смисъла според Готлийб (Gottlieb 2005: 165), и семантично разширяване според Алексиева (Alexieva 2008: 44) и Дън (Dunn 2008: 54).

Следва въпросът до каква степен може първоначалното значение от английския език да се различава от новопридобитото значение в български? Тъй като семантичното разстояние между англицизма и английския му паралел не е лесно да бъде измерено, в някои случаи границата се размива между семантично адаптираните англицизми, тоест автентичните такива, и фалшивите англицизми. Според Мос (Moss 1995: 130), фалшивите англицизми, характеризиращи се със семантично изменение, могат да бъдат категоризирани спрямо връзките на значенията, които вземат превес – метонимно изменение, метафорично изменение (*играч* като синоним на *сваляч*, привнесено от английски и предизвикващо едно ново значение в българския език), и меронимно изменение (както е случаят с *флипър* машините, като *flipper* е реално пластмасовата част, която удря топката вътре в машината за пинбол). Носителите на езика, като цяло, не си дават сметка за тези процеси, въпреки че тези семантични връзки може

да са същинските лингвистични причини, които структурно да обясняват фалшивите англицизми.

VI. Епоними

Традиционно се смята, че епонимът е името на личността, от която произлиза някакво нарицателно съществително, като например е известно, че Лорд Сандуич⁸ е източникът на думата *сандвич*, а епонимията е връзката между тях. Често епонимите са думи, които се отнасят до обекти и дейности, които са наречени така доста често заради човека, който ги е изобретил. Такъв тип думи са особен вид метонимия, която се състои от това да се приложат имената на изобретателите върху изобретенията им.

Понякога изменението от лично съществително до нарицателно вече е протекло в английския език. Такива примери (*сандвич*) могат да се класифицират, като автентични англицизми. В други случаи имената на изобретателите не се използват в английския, за да означат нарицателно. Съществителното име от чужд произход се заема, за да означаи обекта, който, дали наистина или не, е свързан с индивида със същото име, или определена марка, и така нататък. В тези случаи се наблюдава семантично изменение, заради грешна интерпретация на личното име като нарицателно име, което се случва и заради контекстуалното двусмислие, където думата се е появила за първи път, или заради други външни обстоятелства (търговска марка изписана върху продукта и други).

Според думите на Спенс:

Съществува известен брой (...) думи, които произлизат от английски лични имена, които никога, за ралзика от *сандвич*, *чедър* и други, не се използват, като нарицателни в английски. Звучи странно да класифицираме като англицизми едни форми, които никога не са функционирали като лексеми в английския език (...).
(Spence 1987: 176)

Такива епоними се смятат за фалшиви англицизми, тъй като не се използват в английския език. Например *палто монтгомери*, като нарицателно за всички палта от този тип, в езика източник се заменя от *duffel coat* или *duffle coat*. Бърнард Лоу Монтгомъри, млад офицер от Първата световна война е основният подкрепящ идеята, че трябва да се копира идеята на Кралската флота за носене на универсално, практично палто от

⁸ Сред различните версии за появата на наименованието преобладава твърдението, че английският Лорд Сандуич е бил страстен играч на карти, и за да не е ставал от игралната маса, но и да не зацапвал картите, ядейки говеждо направо с ръце, поръчал да му го донесат между две филии хляб. Това означение станало популярно и се разпространило извън Англия. (Вж Parashkevov/Парашкевов 2011.)

всички и започва да носи своето такова постоянно. Започват постоянни неофициални доставки на такива палта за английската армия⁹, а популярността на въпросната дреха след време навлиза и в ежедневието.

VII. Топоними

Най-просто казано, топонимът е наименование на място, а много съществителни имат топонимичен произход и/или асоциации. Някои думи, въпреки че са по произход топонимични, са по-скоро епоними – произлезли от лични имена и титли извлечени от имена на места. Когато един топоним стане генеричен, вече се използва не само за да означа наименованието на място, а може да се асоциира и с обект свързан с това географско име.

Някои топоними от британски или американски произход, които са станали генерични, не се използват в английския език и трябва да се смятат за фалшиви англицизми. Пример от италианския език е думата *ню джърси*, която дума се използва, за да обозначи дългите, бетонни Т-образни бариери, които разделят лентите на магистралите. Етимологично погледнато, фалшивият англицизъм *ню джърси* произлиза от топонима на американския щат Ню Джърси, където бетонните бариери от този тип се използват за първи път. Подобен пример в българския език е думата *канадка* (*parka*, също *Canada Goose*, популярна марка облекла за зимата), която обозначава един определен тип дълго, дебело яке с качулка типично носено в Канада.

VIII. Генерични търговски марки (станали нарицателни)

Друга важна категория е тази на търговските марки станали нарицателни – компаниите обикновено имат повод за недоволство, когато техните продукти биват използвани като генерични наименования в медиите и изобщо в ежедневието. На практика, съществува една сива зона, където генеричните термини – търговските марки, които са станали нарицателни – и търговските марки, които биват разпознаваеми, като такива. Когато имената на подобни компании биват включвани в речника, въпреки индикацията за търговско наименование, това означава, че техният статут е започнал да се изменя. Търговските марки, употребявани, като глаголи, представляват все още един проблемен момент, и като цяло и лексикографски погледнато.

От юридическа перспектива, една търговска марка вече не е защитена, когато започне да се употребява в езика по-широко, и бива разбираена, като тип услуга/продукт, а не като марка – например, наименованието

⁹ < <https://www.dufflecoatsuk.co.uk/history/history.html> > 28.04.2019

„Хувър“, тип прахосмукачка, или „Ксерокс“, оборудване за ксерокопия, въпреки факта, че са и търговски марки, са широко употребявани в езика, за да се обозначи продуктът прахосмукачка или копирна машина. Когато се употребяват по този начин, и особено, чрез конверсия, като глаголи (*to hoover, to xerox*) те се изписват на английски без главна буква. Когато се случва именно този процес търговската марка вече се нарича генерична. Според Соли (Solly 2002: 227), това не е непременно добър развой на събитията за една търговска компания, тъй като влизането на тези думи в речниците като обичайни думи от ежедневието говори и за търговският успех на продукта, но и води със себе си риск от „генерицид“, и сериозни финансови загуби за този бизнес.

Всъщност, псевдоанглицизмите от този тип се появяват, когато английски или американски наименования на търговски марки се превърнат в нарицателни съществителни в езика източник. (Clyne 1972: 102–103)

Готлийб (Gottlieb 2005: 167) също отбелязва, че псевдоанглийските търговски марки се превръщат в генерични термини, губейки своя чужд произход и търговското си естество. Безсъмнено, съществуват генерични търговски марки, като *Jeep* (*джип*), които често са еднакви и на български и на английски. Но английско звучащи търговски марки могат да навлязат и в езика приемник, тъй като английско звучащата марка, търговско наименование, име на компания, или слоган, предполагат, че един продукт е съвременен, модерен и т.н.

Търговски марки, които трябва непременно да се класифицират, като фалшиви англицизми, са тези, които отговарят на следните параметри:

- търговската марка трябва да е генерична, тоест, тя загубва своите специфични черти и се използва в по-обширен и универсален контекст;
- търговската марка трябва да звучи и да изглежда английска, тоест да е извлечена от автентични английски думи;
- ако търговската марка не е лесно разпознаваема, като английска по форма, трябва да е собственост на компания, която е базирана в англоговоряща държава;

– търговската марка не бива да се използва в английски, или поне не по начина, по който се използва в езика приемник (напр. *Памперс*). Примери за генерични търговски марки, които карат носителите на българския език, да ги смятат за английски, вместо за фалшиви англицизми са – *джип* (което реално се замества най-често с *pick-up truck* или *lorry*), *ксерокс* (което се замества най-често с *copy machine* или *photocopier*), *памперс* (синоним за *пелени*, еквивалентната дума е *diapers* в езика източник). По този повод Багашева и Ренер (Bagasheva and Renner 2015: 84) говорят и за семантично разширяване на смисъла¹⁰.

¹⁰ Багашева и Ренер разглеждат също типологията на процесите съпътстващи формиране-

Стои въпросът защо фалшивите англицизми биват толкова популярни? Причините стоящи зад употребата и навлизането на фалшивите, и автеничните, англицизми в българския език могат да бъдат обяснени чрез лингвистични и екстралингвистични фактори – тоест, психологически, социологически и политически.

Структурните причини за популярността на англицизмите в българския език се крият главно във фоничния ефект на английско звучащите думи и огромната им практичност, тоест те са лесни за употреба и смесване в българските изречения. В допълнение, англицизмите от всякакъв тип са несъмнено много директни и ефективни, по отношение на принципа за езиковата икономия.

По повод транслингвистичната мотивация стояща зад фалшивите англицизми можем да си зададем въпроса дали носителите на език различен от английския, създават фалшивите англицизми, заради ограничената си компетентност на английски? А дали не е необходимо някакво владение на английския език, за да се създаде фалшив англицизъм? Може да се предполага, че определена степен на билингвизъм, или поне чест контакт с англоговореща среда трябва да съществува като фактор. И наистина, фактът, че фалшивите англицизми биват сътворени чрез автентични английски думи предполага, че носителите на българския език трябва да имат поне някакви познания за английския език¹¹. Ако сме по-точни, не само конструктивните елементи на фалшивите англицизми трябва да са познати на тези, които създават такива думи и изрази. Това важи и за специфичната функция на определени морфемни и механизмите на деривация и образуване на сложни думи.

Уилкинсън (Wilkinson 1991: 52) твърди, че европейците ще продължават да придобиват повече английски чрез контактите с други европейци, отколкото при контакт с тези, на които той е роден език. Въпреки че, отговорът на въпроса защо различните видове англицизми са толкова популярни в българския език, е все още несигурен, става ясно, че фалшивите англицизми биват сътворявани от, така да се каже, новатори, често журналисти, чиято крайна цел не е акуратност, а по-скоро да грабнат вниманието на публиката. Каналите, през които фалшивите и автентични англицизми навлизат и се разпространяват в нашия език – вестници, списания, телевизия, радио и социалните мрежи – са многобройни и лесни за достъп. Следователно, англицизмите от всякакъв тип навлизат в медиите, особено в рекламата, и отпечатъкът им върху българския език нараства постоянно.

то на фалшиви англицизми в български и френски (Bagasheva and Renner 2015: 81–85).

¹¹ Тук отново може да се говори и за явлението *translanguaging* или „езикова трансценденция“, както е преведено от Мира Ковачева (Kovacheva/Ковачева 2019).

REFERENCES/ БИБЛИОГРАФИЯ

- Alexieva, N. 2008. *How and Why are Anglicisms often Lexically Different from their English Etymons?*, In: It Fischer and H. Pulaczewska (eds), *Anglicisms in Europe. Linguistic Diversity in a Global Context*, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle-upon-Tyne, pp. 42–51.
- Bagasheva, A. and Renner, V. 2015. *False Anglicisms in French and Bulgarian*, In: *Contrastive Linguistics*, XL, 2015, № 3.
- Clyne, M.G. 1972. *Some (German-English) language contact phenomena at the discourse level*. In: E. S. Firchow, K. Grimstad, N. Hasselmo, and W. A. O’Neil (eds.) *Studies for Einar Haugen*. The Hague: Mouton. pp. 132–144.
- Dunn J. 2008. *Face Control, Electronic Soap and the Four-Storey Cottage with a Jacuzzi: Anglicisation, Globalisation and the Creation of Linguistic Difference*, In: It Fischer and H. Pulaczewska (eds), *Anglicisms in Europe. Linguistic Diversity in a Global Context*, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle-upon-Tyne, pp. 52–69.
- Filipovic R. 1996b. *English as a word donor to other languages of Europe*, in R.R.K. Hartmann (ed.), *The English Language in Europe*, Intellect, Oxford, pp. 37–46.
- Fischer, R. R. 2008. Fischer and H. Pulaczewska (eds), *Anglicisms in Europe. Linguistic Diversity in a Global Context*, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle-upon-Tyne, pp. 1–14.
- Furiassi C. 2010. *False Anglicisms in Italian*. Polimetrica.
- Geeraerts, D. 1997. *Diachronic Prototype Semantics: A Contribution to Historical Lexicology*. Oxford: Clarendon.
- Gottlieb H. 2005. *Anglicisms and Translation*, in G. Anderman and M. Rogers (eds), *In and Out of English: For Better, for Worse?*, Multilingual Matters, Clevedon, pp. 161–184.
- Haugen, E. 1950. *The Analysis of Linguistic Borrowing*, in: *Language*, 26 (2), pp. 211–231.
- Heath, J. 1994. *Borrowing*, in R.E. Asher and J.M.Y. Simpson (eds.), *The Encyclopedia of Language and Linguistics*, Oxford: Pergamon Press, vol. I, pp. 383–394.
- Kovacheva, M. 2019. *Kakvo e ezikova transtsedentsiya?*, In: *От средновековнија немски до современија балгарски език. Сборник в чест на проф. Борис Парашкевов*, Sofia: Universitetsko izdateslvo Sv. Kliment Ohridski, 61–75.]: [Ковачева, М. 2019. „Какво е “езикова трансценденция?””, В: *От средновековнија немски до современија балгарски език. Сборник в чест на проф. Борис Парашкевов*, София: УИ „Св. Климент Охридски”, 61–75.]
- Lass R. 1969. *Approaches to English Historical Linguistics: An Anthology*, Holt, New York: Rinehart & Winston.
- Moss H.K. 1995. *Pseudoanglicisms in Italian: Concept and Usage*, *Italian Studies L*, pp. 123–138.
- Parashkevov, B. 2011. *Otimenna leksika v slovnika na balgarskiya ezik. Entsiklopedichen rechnik na proizvodni ot sobstveni imena*. Izdatelstvo “Iztok-Zapad”, Sofia. [Парашкевов, Б. 2011. *Отименна лексика в словника на българския език. Енциклопедичен речник на производни от собствени имена*. София: Издателство „Исток-Запад”].
- Solly M. 2002. *Once a trademark, not always a trademark: Using Language to Avoid Legal Controversy*, in M. Gotti, D. Heller and M. Dossena (eds), *Conflict and Negotiation in Specialized Texts*, Peter Lang, Bern, pp. 211–232.

- Spence N.C.W. 1987. *Faux Amis and False Anglicisms: Problems of Classification and Definition*, Forum for Modern Language Studies 23, pp. 169–183.
- Stamenov, Ch. 2012. *Ima li nastavka -ing v balgarskiya ezik*. “Balgarski ezik”, 51–59, Sofia. [Стаменов, Хр. 2012. „Има ли наставка -инг в българския език”, „Български език”, 51–59, София.]
- Weinreich, U. 1953. *Languages in Contact: Findings and Problems*, The Hague: Mouton.
- Vakareliyska, C. and V. Kapatsinski 2014. *An Anglo-Americanism in Slavic Morphosyntax: Productive NN Constructions (with Focus on Bulgarian)*, Folia Linguistica 48 (1): pp. 277–311.
- Vogel I. 1990. *English Compounds in Italian: The Question of the Head*, in W.U. Dressler, H.C. Luschutzky, O.E. Pfeiffer and J.R. Rennison (eds), *Contemporary Morphology*, De Gruyter, Berlin and New York, pp. 99–110.
- Wilkinson R., 1991. *The souring of the optimism: Stimulus to the growth of English in Europe?*, English: A World Language 1:2, pp. 51–54, 1991.